ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΑΚΡΟΓΙΑΛΙΑΣ

ΤΟ ΤΑΜΑ

Στὸν Κωστῆ Παλαμᾶ

I

Μονάκαιβος ὁ γυιός· πατέρας δύο
Παιδιῶν καὶ νεκρὰ γυναίκας ἡ ἐλπίδα,
Μὲ τὰ θερμὰ φιλιά τους, ποῦ τὸ κρύο
Τῆς Τραμουντάνας δὲν ψυχραίνει—λιγτίδα

Θερμότερη ἔχει ἡ ἀγάπη ἀπὸ τὸν ἥλιο—
Ἀνοίχτηκεν ὁλάρμενος ὁ Ναύτης
Στοῦ Ποσειδῶνα τὸ ὄνομ' Βασίλειο,
Ποῦ βασιλειᾶς ζωῆς καὶ νεκροδάρτης

Ὁ δίδουλος Θεός, εἶναι ὅπως θέλει,
Στεγνόνονται τὸ δάκρυ μὲ τὸ γέλι—
Ἀνοίχτηκε ὁ πατέρας, φεύγει πρῶμα.
Πετώντας ἀστραφογάλανο τὸ κῦμα...

II

Γυρίζει ὁ Ναύτης γὲ καιρό... Μὰ τώρα
Χωρὶς κακάκι, ξεγυμνος, μὲ ὡς κάτου
Τὰ γένεια του ἀρρημενα, νικης δῶρα
Στὴν πάλη τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου !

Πατάει ἀστραφογάλανο δακρυσμένος·
Ξανοίγει τοὺς δικούς του λαχταρῶντας—
Σιγμὴ ποῦ κλαίει κι' ὁ λίθος σμιλεμένος—
Στὸν κόρφο κάτι μὲ στοργὴ κρατῶντας :

«Μανούλα μου, γυναικά μου, παιδιά μου,
Πῶς ξέφυγα τὸ θάνατο εἶναι θῶμα
Μέσ' ἀστοῦ κινδύνου τὸ χαμὸ ἡ καρδιά μου
Γιατί ξέταξα τοῦ Χάρου αὐτὸ τὸ τάμα...»

Κι' ἀφίνοντας νὰ πέση ἕνα σανίδι,
Τῆς βάρκας του συντρίμμι, ἀμέσως παίρνει
Ἀστὸ τεχνικό του χέρι τὸ λεπίδι,
Στὴν ἐκκλησιὰ κάϊκάκι ὡς ποῦ τὸ φέρνει

Πάφρωσε μ' ἐκεῖνο ποῦ του ἐχάθη...
—Κ' ἡ ταξειδεύτρα κόρη μας, στὰ βάθη
Τὰ πάτητα τοῦ χρόνου, σὰν βοῦίσα,
Στὴν Ἐκκλησιὰ τῆς μνήμης θανάζίση !

Σπέτσες

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

ΑΠΟ ΤΗΣ ΓΕΙΤΟΝΙΕΣ

ΑΠΟ ΓΑΜΠΡΟΣ....

— Πρὲ ἀλήθεια ! Τί γένηκε τόσον καιρὸ αὐτὸς ὁ Τριτσιμπίδας ;

— Δὲν τὰ ξέρεις ; Εἶνε ρωτεμένος μέχρι ἔλεος.

— Μπᾶ τὸν ἐρίρηκ Καὶ μὲ ποιά :

— Τὴν κόρη τοῦ παπᾶ! Ἐκείνη, καλέ, τὴν Ἑλενίτσα.

— Μὰ τί διάολο, ἰσόβια τὴν πῆρ' αὐτὸς τὴ λόξα ;

— Τί λές, μωρὲ βλαμακι. Λύτοῦνος ἀκόμη δὲν πῆρε τὴ μαστίχα του μὲ δαύτην.

— Μπρὲ τὸν κοκκόση. Κι' εἶνε δυὸ μῆνες ποῦ νταραβερίζεται.

Στὴν κουβέντα πάνω φάνηκε κι' ὁ Τριτσιμπίδας.

— Κατὰ φωνὴ κι' ὁ γαϊδαρος.

- Τὴν κουβέντα σου εἴχαμε τόση ὥρα. Κάτσε νὰ τραβήξης μιὰ κι' ἐσύ.

Ὁ Τριτσιμπίδας σκουντουφλιασμένος σὰν τρεῖς ὧρες νύχτα στάθηκε ὄρθιος.

— Ἄστε, ρὲ παιδιά, καὶ κοντεύω νὰ πάρω σιτήριο γιὰ τὸ Δαφνί !

— Ἀπιστίες πάλι θὰ σοῦκαμε, ἡ λεγάμενη.

Ὁ Τριτσιμπίδας πειράχτηκε.

— Καὶ γιὰ ποιὸ μὲ πέρνεις, ρὲ Μῆτρο ; Φαίνουμε νάχω κούτελο γιὰ τσαπί ;

— Ἡ κουβέντα τάφερε, ρὲ Τριτσιμπίδα. Ἐσύ σαι σκοῦρος σὰν στὴ κηδεία. Ξέρω κι' ἐγὼ τί κεφαλίδα σοῦρθε ὁριζοντίως καὶ κατακούτελα ;

— Ἀλήθεια, ρὲ Μῆτρο, κεφαλίδα ἤτενε κι' κι' ἄψητη μάλιστα.

Ὁ Τριτσιμπίδας κάθησε καὶ σκυφτὸς στὸ τραπέζι ἀπάνω ἄρχισε :

— Τὰ ξέρετε δὰ κι' ἐσεῖς τὰ νταραβέρια μας μὲ τὴν Ἑλενίτσα. Τὸ κορίτσι τὸ πῆρε θανατικὸ τὸ αἴστημα γιὰ μένα. Οἱ γονοὶ μέλι, γάλα στῆς κουβέντες τους. Κάθε βράδυ, ποῦ μὲ χάνεις ποῦ μὲ βρίσκεις, διπλωμένος στὸ ράσο τοῦ παπᾶ.....Εἶχα πάει κι' ἀπόψε νὰ περάσω τὴ βραδειά μου, καὶ στὸ γλέντι ἐπάνω μὲ μιὰ κουβέντα του ὁ τραγογένης μὲ φόνεψε διαμπερές.

— Μωρὲ τί λές ;

— Ξέρεις τι ; Ἐκεῖ ποῦ γλυκοκύταζα τὴν παληά μου ἀκούω τὸν παπᾶ : «Ἄκουσε, Σπυράκη μου, μοῦ λέει. Ἐσύσαι πλειὰ παιδὶ τοῦ σπιτιοῦ μας καὶ θὰ σοῦ ζητήσω μιὰ χάρι». Ἐγὼ ἄνοιξα τ' αὐτιά μου: «Σπῦρο μου, μοῦ λέει, ξέρεις ; Τὴν Κυριακὴ παντρεύουμε τὴν Ἑλενίτσα μας». Ἔμενα ἡ καρδιά μου ἄρχισε νὰ κλωτσάη σὰν βαρβάτο ἄλογο. Τάχαμε πῆ, ξέρεις, ἀπόξω, ἀπόξω μὲ τὴν παπαδιά. Μὰ δὲν περίμενα ἔτσι ξαφνικὸ τὸ πράμμα.

«Μὲ τὸ καλὸ καὶ χαρούμενα, παπᾶ μου, τοῦ λέω, εἶμαι μέχρι κόκκαλο δικός σου.

— «Τὸ ξέρω, παιδί μου, μοῦ λέει, καὶ γι'αὐτὸ ἤθελα νὰ τὰ μιλήσουμε. Ξέρεις τί χρυσὸ κορίτσι εἶνε ἡ Ἑλενίτσα μας. Ὅταν τῆς εἶπα τῆς χαρές της, ξέρεις τί μοῦ πε ; Τί ; ρώτησα ἐγώ «Καλὰ πατέρα, μὰ θέλω νὰ μὲ στεφανώση ὁ Τριτσιμπίδας ! ;

— Ὁ παπᾶς μ' ἤθελε κουμπάρο του, καταλαβαίνεις ;

ΣΑΜΠΡΟΛ

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Πρέπει νὰ ξεύργς νὰ γίνεσαι σκοτεινότερος γιὰ ν' ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τὰ σύνεφα τῶν μυιῶν τῶν ἐνοχλητικῶν θαυμαστῶν.

* * *

Ἐκεῖνος ποῦ μᾶς ἐγκαταλείπει δὲν προσβάλλει ἴσως ἡμᾶς τοὺς ἰδίους, ἀλλὰ βεβαίως τοὺς εἰς ἡμᾶς προσκολημένους.

* * *

Συμβαίνει εἰς τὸ πλουσιώτερον πνεῦμα νὰ πάρη τὸ κλειδὶ τοῦ σιτοβολῶνος ὅπου κοιμῶνται οἱ μαζευμένοι θησαυροί του. Μοιάζει τότε μὲ τὸν πτωχότερον ὁ ὁποῖος εἶνε ἀναγκασμένος νὰ ζητιανεύη γιὰ νὰ ζήσῃ.

* * *

Τὸ χρυσωμένο θηκάρι τῆς συμπαθείας κρύβει πολλάκις τὸ σπαθὶ τοῦ φθόνου.

* * *

Ἐν τῇ μιμήσει πέρνει κανεὶς ὅ,τι εἶνε χειρότερον καὶ ἀφήνει ὅ,τι ἔχει ἀξίαν.

* * *

Ἐν τῇ γλώσσῃ τῆς πνευματικῆς ἐλευθερίας κάθε λέξις εἶνε μία πρόληψις.

* * *

Ὁ χρησιμότερος Ἀποστολος. Μεταξὺ δώδεκα ἀποστόλων πρέπει πάντοτε νὰ ὑπάρχῃ ἕνας ὁ ὁποῖος νὰ εἶνε σκληρὸς σὰν τὴν πέτρα, ὅπως ἡ νέα ἐκκλησία μπορέσῃ νὰ οἰκοδομηθῆ ἀφ' ἑαυτῆς.

ΦΡ. ΝΙΤΣΕ

ΔΗΛΩΣΙΣ

Φύλλα περασμένα τοῦ «Νουμᾶ» πωλοῦνται εἰς τὸ Κεντρικὸν Πρακτορεῖον τῶν Ἐφημερίδων καὶ εἰς τὰ κιόσκια τῶν πλατειῶν Συντάγματος Ὁμονοίας, Ἐθνικῆς Τραπέζης καὶ Βουλῆς.

F. AUGUSTO DE BENEDETTI

ΤΟ ΑΙΩΝΙΟΝ ΔΡΑΜΑ (4)

Η ΚΑΛΩΣΤΗ ΕΣΤΡΙΦΤΗΚΕ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ ΚΩΣΤΑ ΚΑΙΡΟΦΥΛΑ

Ἐδμ. (ὑψῶν τοὺς ὤμους) Ὤχ ! . . .

Ἐβελ. (μὲ φρικίασιν καὶ ὀμητικὸν παράπονον. Μὲ σφιγμένα δόντια). Ἀλλὰ σύ... πάντοτε...

Ἐδμ. (ὡς ἄνω, μὲ πεῖσμα, μὲ αὔξουσαν μανίαν). Σὺ δὲν θέλεις νὰ τ' ἀφήσῃς αὐτὰ ποτέ... ἐσὺ εἶσαι πάντοτε ψυχρά... σκεπτική... καὶ στέκεις πάντοτε εἰς θέσιν ἀμύνης... ποῦ σημαίνει ὅτι δὲν μ' ἀγαπᾶς πλέον...

Ἐβελ. (αἴφνης, στρεφουσα πρὸς αὐτὸν ἔκπληκτος). Δὲν σ'ἀγαπῶ; (πικρῶς). Ὦ ! σοῦ ἐθυσίασα ὅλα ! (μὲ βραχὺν εἰρωνικὸν γέλωτα). Αἴ βέβαια, ἀλήθεια, δὲν σ' ἀγαπῶ... (μὲ αὔξουσαν ὀρμητικὴν συγκίνησιν). Κ' ἐγὼ νὰ ἔρχωμαι ἐδῶ, πάντοτε, ὅταν θέλῃς, τόσες φορὲς, νὰ πιστεύσω... (Κίνησις τοῦ Ἐδμόνδου). Καὶ γνωρίζεις ὅτι ἂν τὸ ἤξευρεν ὁ πατέρας μου θὰ μ' ἐτκότωνε... Καὶ θυμάζω κι' ἐγὼ ἀκόμη πῶς κατορθώνω νὰ τοῦ κρύπτωμαι... Ἀλλὰ ἐγὼ γι' ἀγάπη σου συγκατένευσα εἰς ὅλα... ὅλα ! (καλύπτουσα διὰ τῶν χειρῶν τὸ πρόσωπον). Καὶ σύ, καὶ σύ... (Ἡ ὀργὴ δὲν τὴν ἀφήνει νὰ εὕρῃ λέξεις). Ὤχ !...

Ἐδμ. (Ἱστημένος, σχεδὸν μετανοῶν καὶ συντετριμένος . Λοιπὸν—ἔχεις δίκαιον—μοῦ ἐξέφυγε μία λέξις τὴν ὁποίαν—βεβαιώσου—δὲν ἐσκεπτόμην (μὲ αὔξουσαν γλυκύτητα). Ναί, τὸ γνωρίζω, ὅτι μὲ ἀγαπᾶς καὶ γι' αὐτὸ σὲ ἀγαπῶ κι' ἐγώ... Ἀγαπᾷ κανεὶς διπλασίως ὅταν εἶνε βέβαιος ὅτι ἀνταγαπᾶται (ἐκ νέου ἡδονικῶς, πυρετωδῶς). Ἀλλ' ἀκριβῶς γι' αὐτὸ—βλέπεις—(περιπτυσσόμενος αὐτὴν) ἐν τούτοις... ἅς λείψουν αἱ ἐρωτοτροπίαι τώρα (ὡς ἄνω καὶ σχεδὸν μὲ ὀρμητικότητα, προσπαθῶν νὰ τὴν σύρῃ εἰς τὸ διβάνιον). Ἐμπρός, Ἐβελίνα, ἔλα ἐδῶ .. ναι, ἐδῶ ἐδῶ...

Ἐβελ. (μὲ κραυγὴν, ἐκφεύγουσα ἀπὸ αὐτόν). Ἐκεῖ ὄχι, ἐκεῖ ὄχι!..

Ἐδμ. (μὲ ἔκπληξιν καὶ ὀργήν). Ἀλλὰ, Ἐβελίνα! ..

Ἐβελ. (ἀλλάζουσα ἀμέσως τὴν ἔκφρασιν τοῦ προσώπου της. Μὲ αὔξουσαν συγκίνησιν. Ἀρχίζει σχεδὸν χαμηλοφώνως). Ἡ μητέρα εἶνε ἄρρωστη, τὸ ξέρεις... Καὶ δὲν εἶμαι ἥσυχη... (Διακοπή. Ἐπαναλαμβάνει χαμηλοφώνως). Ἔχω ἕνα ἔλεγχον... Ἐὰν ἤξευρες... Φοβοῦμαι... Ἡ ἀδελφή μου μὲ κυττάζει, μέ... Βεβαίως κάτι θὰ ὑποπτεύθη... Ἴσως ἐκείνη ἡ ἐπιστολή... Πόσον ἐφέρθημεν ἀνόητα... Καὶ ἔπειτα ἡ μητέρα εἶνε ἄρρωστη... (καλύπτουσα τὸ πρόσωπον καὶ κλαίουσα). Σοῦ λέγω, ἔχω ἕνα ἔλεγχον, ἔχω ἔλεγχον... (κάθηται καταβεβλημένη). Μίαν φορὰν ἤμην τόσον εὐτυχής, τόσον ἥσυχη!...

Ἐδμ. (συνοφρυούμενος, εἴρων). Ἀρτοῦ ἀκόμη μὲ γνωρίσης...

Ἐβελ. (ἀμέσως, μὲ πάθος). Ὄχι, μὴ τὰ λὲς αὐτά, ξέρεις ὅτι σὲ λατρεύω .. Ἀλλὰ .. βλέπεις... ἀκριβῶς σήμερα... βλέπεις... ἤθελα νὰ παρακαλέσω τὴν Παναγίαν διὰ τὴν μητέρα... διὰ νὰ τὴν γιάνῃ (μὲ ἄπειρον ἄθυμίαν) καὶ δὲν ἠμπόρεσα νὰ προσευχηθῶ... Ναί, ἐσταύρωσα τὰ χέρια ἀλλὰ δὲν κατώρθωσα νὰ προσευχηθῶ, ἐννοεῖς... Καὶ θὰ μοῦ ἔκαμνε τόσον καλόν... (διακοπή. Κατόπιν ἐπαναλαμβάνει δακρύουσα, ἀγωνιῶσα, μὲ περιπάθειαν). Ἄ, Ἐδμόνδε, ἄκου, πιστεύω ὅτι μὲ ἀγαπᾶς, ἐννοῶ ὅλα ὅσα λέγεις, ἀλλὰ—ἄκουσε καθαρὰ—θὰ ἐνωθῶμεν... ὅταν .. θὰ θελήσῃς, ὅταν θὰ δυνηθῆς (μὲ γλυκύτητα, συμπλέκουσα τοὺς βραχίονάς της περὶ τὸν λαιμόν του) ἀλλὰ δὲν θὰ μπορεῖτε τοὐλάχιστον νὰ γείνῃ αὐτὸ κρυφά ;

Ἐδμ. (μένει ἀπαθὴς. προσπαθῶν νὰ μὴ τὴν κυττάζῃ).

Ἐβελ. (ὡς ἄνω, πάντοτε ἀγωνιώδης, ζητοῦσα τοὺς ὀφθαλμούς του) Ναί, ναί, ναί... καὶ τότε θὰ ἤμουν πλέον ἥσυχη... θὰ ἠμπορεῖτε πάλι νὰ προσευχηθῶ... καὶ ἡ μητέρα θὰ ἐθεραπεύετο... (μὲ ὅλην της τὴν ψυχήν. Ἐναγκαλιζομένη αὐτὸν σφιγκτά.) Ἐδμόνδε, ναί. πές μου ναί...

Ἐδμ. (ἀνθιστάμενος). Ἀλλὰ... Ἐβελίνα.